

A labdarúgó mérkőzéseken megjelenő technikai elemek
összehasonlító vizsgálata magyar és nemzetközi
vonatkozásban

Doktori tézisek

ifj. Tóth János

Testnevelési Egyetem
Sporttudományok Doktori Iskola

Témavezető: Dr. Hamar Pál egyetemi tanár, PhD

Hivatalos bírálók: Dr. Szabó Tamás egyetemi magántanár, CSc
Dr. Łukasz Trzaskoma szaktanácsadó, PhD

Szigorlati bizottság elnöke: Dr. Istvánfi Csaba professzor emeritus, CSc
Szigorlati bizottság tagjai: Dr. Radák Zsolt egyetemi tanár, DSc
Dr. Bárdos László egyetemi docens, PhD

Budapest
2017

1. BEVEZETÉS

Napjaink dinamikusan fejlődő világában egyre nagyobb számban látnak napvilágot új ötletek, tervek, elképzelések olyanok, amelyek előresegíthetik életünk minőségi változását. Ezen fejlesztések, kutatások megtalálhatók az élet bármely területén, bármilyen munkakörben, minden szakterületen, így a sport területén is. A modern eszközök, új edzésmódszerek és kiegészítő eljárások megjelenésével a teljesítmény növelését is elérhetjük. Mindezen túlmenően azonban nem minden törekvés veszi figyelembe az egyén (a versenyző, a játékos, az edző stb.) teljesítmény fejlődése mellett megjelenő különböző hatásjellemzőket. Ide tartoznak a különböző pedagógiai és pszichológiai hatások is, melyek gyakran nem egyeznek a teljesítmény centrikus nézetekkel.

A labdarúgásunkat ért különböző kritikák hallatán az ember elgondolkodik, mitől is működik másként más nemzeteknél a sportág, miben tudnak ők többet, s jobban teljesíteni hazánk labdarúgásával ellentétben. A kérdés nagyon összetett. Csupán gondolatébresztésként lehet megemlíteni az infrastruktúrát, az eszközrendszert, a tárgyi és anyagi feltételeket, a kiválasztás és a képzés rendszerét (mely a játékosokra és az edzőkre egyaránt vonatkozik), a személyi feltételeket, a mentalitást és a hozzáállást. Addig, amíg egy nemzetközi klub költségvetése meghaladja a komplett magyar első osztály költségvetését, fölösleges dolog egy szinten kezelni, vagy hozzájuk hasonlítani hazai viszonyainkat. Amíg évtizedekkel ez előtt más nemzetek befektetésként használták fel (létesítmények, pályák) a rendelkezésükre álló anyagi javaikat, mi ezeket a feltételeket csupán az elmúlt pár évben kezdtük el megteremteni. Konkrét példaként említhető, hogy az Ajax Amszterdam csapatának az 1980-as évek végén már fedett, úgymond műfüves létesítménye volt, míg nálunk Magyarországon az első nagypályás műfüves labdarúgó pályát 1998-ban avatták fel a Népligetben. Napjainkban külföldön elkezdődött háttérbe szorulni a műfüves pályák építése, ugyanis hosszútávon, a fiataloknál egészségkárosító hatást is kiválthat. Magyarországon azonban arra törekszenek, hogy minél több ilyen pálya épüljön (melyek mind e mellett üdvöztetőek is, hiszen ezekben is hiányt szenvedünk). Csakhogy, sajnos hazánkban a műfüvet azért részesítik előnyben, mert úgy gondolják, kevesebb költséggel jár hosszútávon, hiszen nem kell füvet vágni, gondozni, öntözni stb. Ezek mind téves gondolatok. Manapság fedették fel, hogy speciális géppel való gondozás esetén meg lehet a pálya élettartamát növelni, egészségkárosító hatását csökkenteni, illetve a higiéniai szempontok miatt a műfüves pályát is locsolni kell. Az Akadémiák hangozó terjeszkedése is kecsegtető, melynek klasszikus formáját a franciák az 1980-as években vezették be és az ezredforduló után különböző szociológiai és egyéb következmények miatt be is szüntették (azóta a bentlakásos módszer felváltotta a családoknál történő elhelyezést). Mi továbbra is a már kifutott klasszikus

módszereket igyekszünk megteremteni (mely önmagában jelenleg is többet nyújt hazánkban, mint ha nem lenne). Az UEFA ajánlására a sportág saját magának igyekszik kitermelni működő részeit, gondolva itt az edzőkre, menedzserekre egyaránt. Ez a téma az 1990-es évek eseményeitől indulva hazánkban kényes kérdéskörként említhető. Azok az edzői és más fokozatok, melyek például Angliában évente teljesíthetők, nálunk csak hónapos ütemben mérhetőek, de ezeket az óraszámok tekintetében manapság talán jobban (de nem megfelelően) realizálták. Mindezek után felmerülhet a kérdés: biztos, hogy csak a (társadalom által rosszindulatú jelzőkkel illetett) játékosainkban keresendő a hiba? Ők nem tehetnek arról, hogy ebben a szisztémában nevelődtek, ilyen külső hatások befolyásolták fejlődésük ütemét. Az utánpótlásképzés alapját kell, hogy képezze a labdarúgásunknak, mely tervszerű és egymásra épült. Kiaknázatlan területként említhető a Futsal, mely a Brazíloknál alap játékként jelenik meg az oktatási folyamatban, a kis korosztályok számára alapot szolgáltathat a későbbi nagypályára történő felkészülés folyamatában. A rend, a fegyelem és a szervezettség alapvető pillérei az egymásra építkezésnek. Amíg az alapokat nem teremtettük meg, nem is lehet a távlati terveket megvalósítani.

Meglátásom szerint vannak olyan tényezők, melyeket a nagyobb futballkultúrával rendelkező országokon keresztül leképezhetünk saját kategóriánkra. Gondoljunk bele, ha nem rendelkezünk megfelelő technikai szinttel, nem tudjuk a kondicionális képességeinket előnyre juttatni, továbbá a taktikai feladatokat sem tudjuk megfelelően kivitelezni a technikai hiányosságaink esetén. Természetesen ezek az összetevők másik irányban is egyaránt összemérhetőek, hiszen bizonyos taktikai feladatokhoz elengedhetetlen a megfelelő kondicionális állapot. Adódtak már korábban technikával kapcsolatos vizsgálatok, azonban a sportággal kapcsolatos kutatások fő hangsúlyát nem ez a terület adja. Többek között ezért is választottam ezt a területet.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Célul tűztem magam elé, hogy munkám során igyekszem olyan területeket megvizsgálni, melyek eredményeiből levont következtetések által labdarúgásunk fejlődését szolgálhatom. Mi lehet az, amely mindenki számára egyaránt adott? Többek között a pályán nyújtott teljesítmény, mely az oktatás, képzés, felkészülésből következően a munka csúcását, végterméket mutatja. Ha megnézünk egy hazai és egy nemzetközi mérkőzést sok mindenben különbséget láthatunk. Ezek a különbségek megmutatkozhatnak mind a technikai, taktikai és a kondicionális területeken. Ezek a területek egymásra hatással vannak, befolyásolják saját és a másik minőségi és mennyiségi mutatóit. Sok esetben alapvető sebességkülönbségeket

vélnek felfedezni a pályán akár a játék menetét akár a játékosokat figyelembe véve. Véleményem szerint ezek a különbségek mindhárom területből lekövetkeztethetőek, de úgy gondolom a három alappillér egyik legfontosabb eleme a technika.

Munkám során a technikát, a mérkőzéseken előforduló technikai elemek vizsgálatán keresztül kívánom elemezni, ezt követően az eredményeket alapul véve ajánlást tenni a fejlesztési lehetőségekkel és irányvonalakkal, az oktatás lehetőségeivel kapcsolatban. Terveim szerint az eredmények rámutatnak azon területekre, amelyeket az oktatás során hangsúlyozottabban kell kezelnünk az eddigiekhez képest (az ezzel kapcsolatos oktatási metodikával külön fejezetben foglalkozom). Továbbá pontosabb képet kaphatunk esetleg a különböző futballkultúrák stílusjegyeiről, hiszen a különböző nemzetek stílusai a mai modern világban nem biztos, hogy olyan szinten domborodnak ki, mint pár évtizeddel ezelőtt, ugyanis a szabad munkaáramlás mára a külföldi játékosok számának növekedését hozta magával. A sokat emlegetett angol stílus, vagy az úgynevezett importált spanyol stílus (Johan Crujff által Hollandiából átvett) jelenleg is élesen elkülöníthető egymástól? A felmerülő kérdéseket és meglévő kérdésköreimet hipotézisekben igyekeztem átültetni/megfogalmazni.

Hipotézisek:

1. A labdavezetések mennyisége a magyar mérkőzéseken magasabb, mint a nemzetközi mérkőzéseken.
2. Az átvételek a magyar mérkőzéseken nagyobb értéket mutatnak, mint a nemzetközi mérkőzéseken.
3. A nemzetközi mérkőzéseken a külső csüddel végzett tevékenység (labdavezetés, átadások, átvételek) magasabb értéket mutat a magyar mérkőzésekhez képest.
4. A cselezés és a szerelés több esetben fordul elő a magyar mérkőzéseken!

Mindennek alapjául szolgáló technikák többirányú, részletes ismertetését külön fejezetben taglalom.

3. ANYAG ÉS MÓDSZEREK

3.1. A vizsgálati minta és a módszerek bemutatása

Az előzőekben ismertetett technikai elemeket rendszerbe illesztve végeztem el vizsgálataimat, hiszen a korábbiakból kiderült, hogy egy technikai elemet többféleképpen is csoportosíthatunk. Az adott mérkőzések folyamán figyelembe vettem azok megjelenési formáját, gyakoriságát, jelentőségét. Vizsgálataimat videó elemzéssel végeztem, többféle eszköz, illetve módszer segítségével.

Ennek a módszernek előnyei és egyes esetekben hátrányai is tetten érhetők. Előnye, az élő elemzéssel szemben – más egyebek mellett –, hogy megállítható, visszanezhető, ezáltal kellő alaposággal lehet eljárni a vizsgálat során. Nehézséget jelent a felmérés elvégzésekor, hogy a visszajátszások, edzők, szurkolók mutatása során az élő képet nem lehet teljes mértékben lekövetni. A vizsgálat továbbfejlesztése érdekében a későbbiekben különböző speciális szoftverek készítése javasolt.

Az általam használt eszközök közül az egyik egy DVD/VHS Recorder volt, mely képes DVD írásra, a klasszikus VHS felvételi funkción kívül, felvételre is. Ez több szempontból előnyös. Egyrészt a felvételek mennyiségét az újraírható DVD-en keresztül nem kellett korlátoznom, másrészt az sem elhanyagolható szempont, hogy a felvétel során az adás minőségi romlása sem következett be, mivel a felvevő készüléken a rögzítés minősége szabályozható volt. Minden esetben, amikor a televíziós adásokat rögzítettem, előnyben részesítettem a HD-s csatornákat és felvételeket. Ennek kiemelt szerepe volt, hiszen például az adott rúgásfajta, illetve a lábfej felületének megítélését sok esetben megkönnyítette. Előfordultak olyan esetek is, amikor a felületek megítélésére nem adódott lehetőség, viszont ilyenkor a labda mozgásából adódóan egyértelműen következtetni lehetett a rúgás fajtájára. Több esetben előfordult, hogy a visszajátszások, ismétlések megerősítést adtak, illetve pontos képet formáltak a tevékenységről. A felvétel nem mindig követte a labda mozgását (edzők, szurkolók, vezetők, játékosok mutatása). Ezekben az esetekben is a labda, a játékosok mozgásából, helyezkedéséből és a begyakorolt labdajáratásokból lehetett következtetni az esetlegesen kimaradó jelenetekre. Megítélésem szerint ez minden esetben bőven belefért az 5%-os hibahatárba. A televíziós mérkőzések szempontjából az M1, DUNATV, SPORT1, SPORT2, DIGISPORT1 és DIGISPORT2 adásait rögzítettem.

Mindemellett az Internet is jelentős segítséget jelentett, hiszen rengeteg mérkőzés tekinthető meg akár élőben, akár felvételtől, illetve tölthető le különböző oldalokról, felületekről. Így még tovább tudtam bővíteni az adathalmazomat. Ilyen weboldalak közé tartoztak a <http://www.fullmatches.net>, <http://livefootballvideo.com>, illetve az mlsz.hu-n található match center program. Mintavételem véletlenszerű, kényelmi mintavétel volt.

A vizsgált mérkőzések mindegyike a 2009. és 2013. év közé esett. A felvételeket követően, az adatgyűjtés második lépcsőfokaként, megkezdtem az adott mérkőzések elemzését. Erre az élő adással párhuzamosan nem volt lehetőségem, mert képtelenség egyszerre követni is és jegyzetelni is az eseményeket. A legelső mérkőzés elemzése időben négy órát vett igénybe. A későbbiekben, a tapasztalatok és a gyakorlás hatására, ez az idő 180 perc alá csökkent. Példa erre a számítógépen végzett analízis, mely során a videó lejátszó program 0,5x-ös lejátszási sebességre állítása folyamán könnyedén sikerült feljegyezni

minden momentumot, ami a mérkőzések közben végrehajtásra került. Az adatokat az általam erre a célra szerkesztett jegyzetlapokra jegyeztem fel. Ezt követően e lapokat a Microsoft Excell táblázatkezelő programba, erre a célra beszerkesztett táblázatokba töltöttem fel, ahol az alapstatisztikai számításokat is el tudtam végezni (szumma, átlag, szórás, minimum, maximum). Később, az adatok bővülése során, a nemzetek szempontjából több csoportba rendeztem az adathalmazokat és táblázatokat. Így kialakultak a magyar és a nemzetközi mérkőzések. A nemzetközi mérkőzéseket a klubok nemzeti hovatartozása alapján tovább bővítettem. Nagy segítségemre volt az adatok beszerzésénél Gál Csaba, akinek a vizsgálatait során szerzett adatait magam is felhasználtam (Gál 2012.). Továbbemelve a vizsgálatok és a munka értékét, a korábban Bacsó, Göltl, Tóth és Pári által 1989-ben és 1999-ben felmért magyar és nemzetközi mérkőzéseket összehasonlítom az általam 2009. és 2013. között vizsgált mérkőzésekkel. Így összességben 25 évet lefedő vizsgálati folyamatról beszélhetünk, melyről bátran kijelenthetem, hogy a maga formájában egyedülálló.

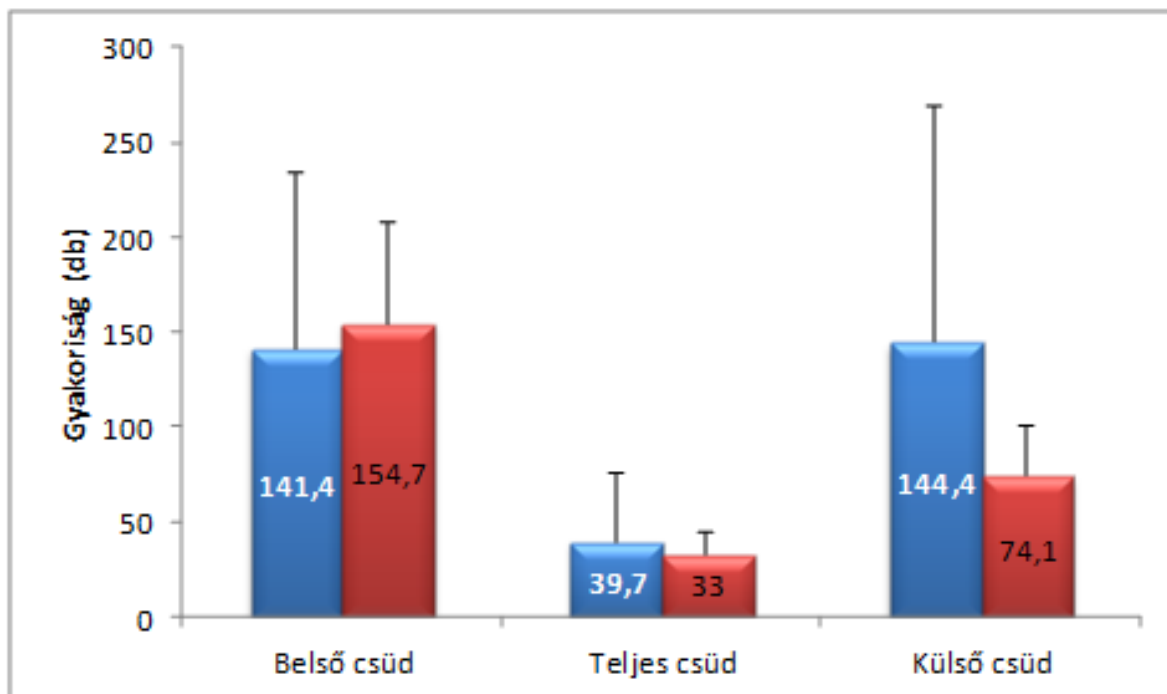
3.2. Statisztikai analízis

A számításoknál, a minták jellemzésénél alapstatisztikákat használtam, azaz a kiválasztott változók átlagát és szórását határoztam meg. Mivel a vizsgálati adatok egész számok, ezért nem paraméteres Mann-Whitney U próbát alkalmaztam a különbségek kimutatására. A változók közötti összefüggések kimutatására Spearman-féle rangkorrelációt alkalmaztam. A számításokat a Statistica 10.0 (Statsoft. Inc.) program felhasználásával végeztem. A táblázatokban és a grafikonokon a $p < 0,05$ értékhez tartozó szignifikáns eltérést csillaggal jelöltem meg.

4. EREDMÉNYEK

4.1. A labdavezetések eredményei

A labdavezetéseket három érintkezési felületre osztottam: belső csüdre, teljes csüdre és külső csüdre (1. ábra).

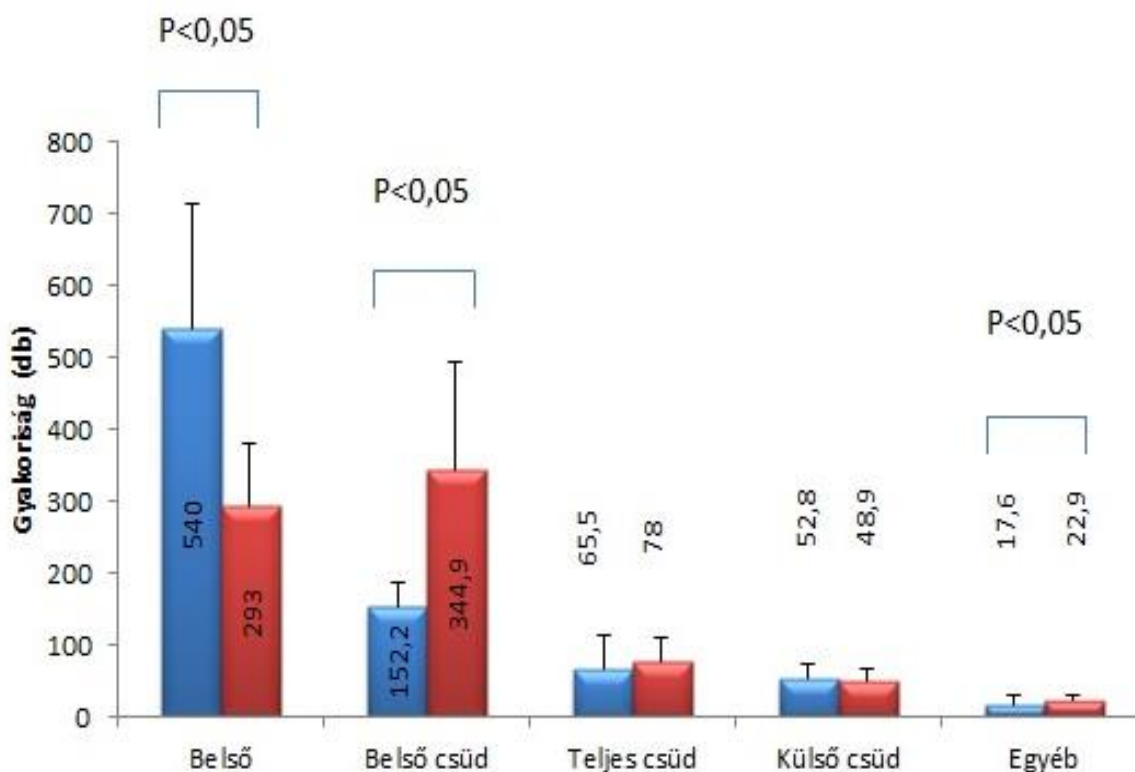

1. ábra: A labdavezetés típusok gyakoriságának átlag és szórás értékei a nemzetközi (kék oszlop) és magyar (piros oszlop) mérkőzéseken

Az alaptechnikai kivitelezés szempontjából, azaz a belső csüddel végzett labdavezetés a magyar mérkőzéseken magasabb értéket mutat a nemzetközivel ellentétben. A szórás értéke, ellenben a nemzetközivel, jelentősen alacsonyabb. A teljes csüd, még ha kisebb mértékben is, de magasabb a nemzetközi mérkőzéseken, továbbá a külső csüd mennyisége jelentősen nagyobb a nemzetközi porondon. Statisztikai szempontból szignifikáns eltérés nem mutatható ki az értékek között. A labdavezetések túlnyomó része belső, illetve külső csüddel történik, a teljes csüd kevésbé hangsúlyozott egy labdarúgó mérkőzés folyamán. Ennek egyik oka lehet, hogy a hatékonyabb labdafedezés a belső-illetve külső csüddel sikeresebben kivitelezhető.

4.2. Az átadások, rúgások eredményei

Ezt a technikai elemet öt fő területre osztottam. Belső, belső csüd, teljes csüd, külső csüd, továbbá egyéb felületekre, megoldásokra (talp, comb, mell, váll) (2. ábra).

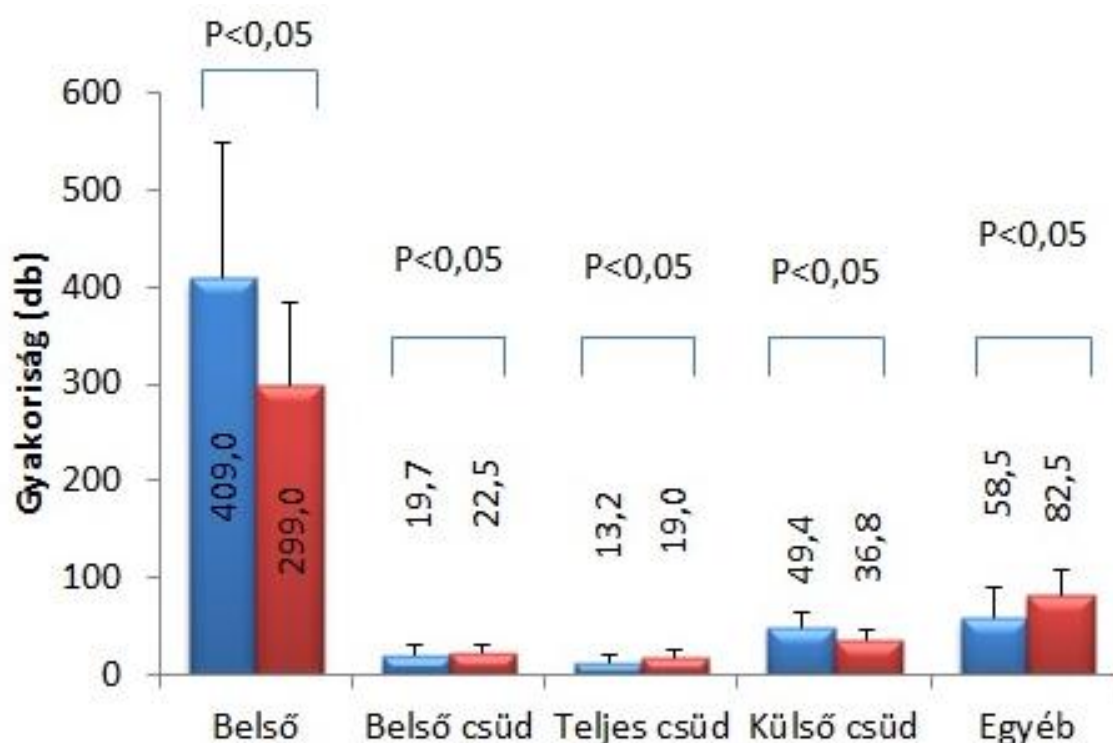
2. ábra: Az átadás (rúgások) típusainak gyakoriság átlag és szórás értékei a nemzetközi (kék oszlop) és magyar (piros oszlop) mérkőzéseken

Átadások, rúgások mennyisége a belső esetében jelentősen nagyobb a nemzetközi mérkőzéseken, ellenben a belső csüddel, amely a magyar mérkőzéseken mutat magasabb értéket. A teljes csüd és egyéb kivitelezések a magyar, a külső csüd viszont a nemzetközi megmérettetéseken hangsúlyozottabb. A statisztikai számítások alapján a belső, belső csüd és egyéb átadások, rúgások esetében találtam szignifikáns eltéréseket. Az átadások, rúgások gyakorisága a belső és belső csüd esetében a legnagyobb. Arányában a többi felület ritkábban fordul elő.

4.3. Az átvételek eredményei

Az átvételeket, – az átadások rúgásoknak megfelelően – ugyanabban a formában csoportosítottam (3. ábra).

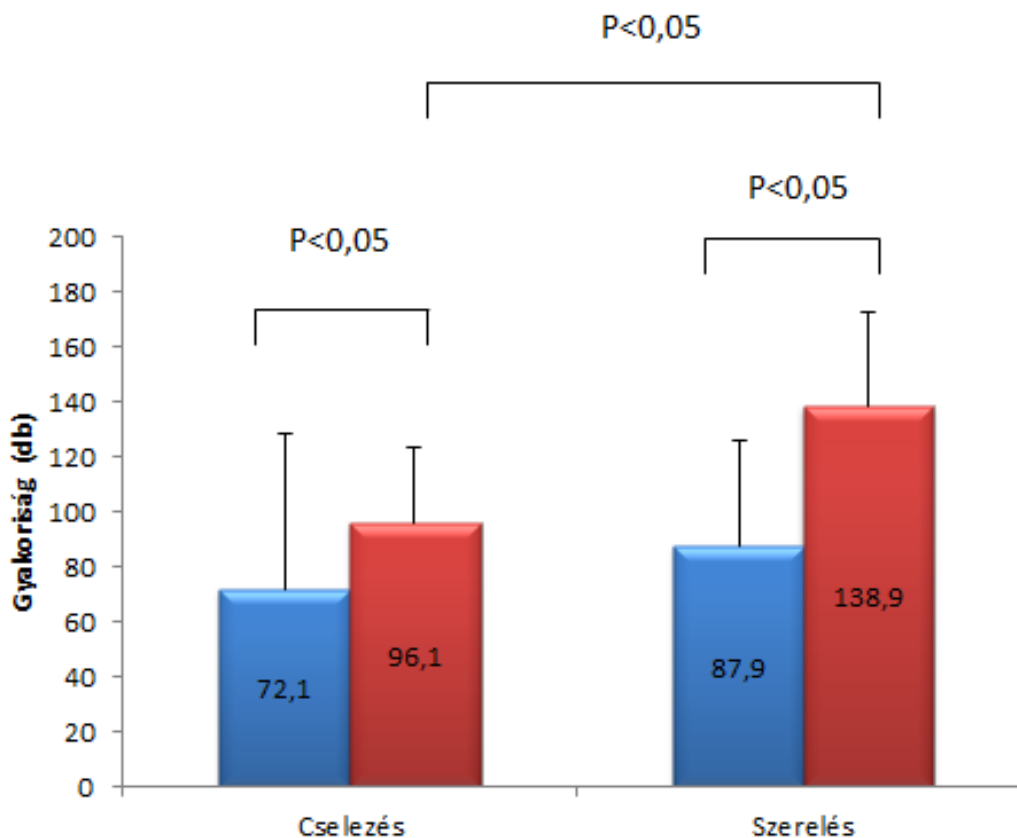

3. ábra: Az átvételek technikai végrehajtásának átlag és szórás értékei nemzetközi (kék oszlopok) és magyar (piros oszlopok) mérkőzéseken

A belsővel történő átvételek a nemzetközi mérkőzéseken magasabb értéket mutatnak, csupán a külső csüd az, amely esetében ugyanezt lehet megállapítani, ugyanis a belső csüd, teljes csüd és egyéb formákban egyaránt a magyar mérkőzéseken láthatunk magasabb értékeket. A nem paraméteres két mintás T-próba minden esetben szignifikáns eltéréseket mutatott. Átvételek esetében egyértelműen kitűnik, hogy a belsővel történő átvétel a leggyakoribb, ezt követi jelentős lemaradással a külső csüd és az egyéb átvételi formák.

4.4. A cselezések és szerelések eredményei

Ezt a két technikai elemet a szemléletesség kedvéért, egy alfejezetben kívánom bemutatni, bízva abban, hogy egymásra jelentős hatást gyakorolnak (4. ábra).

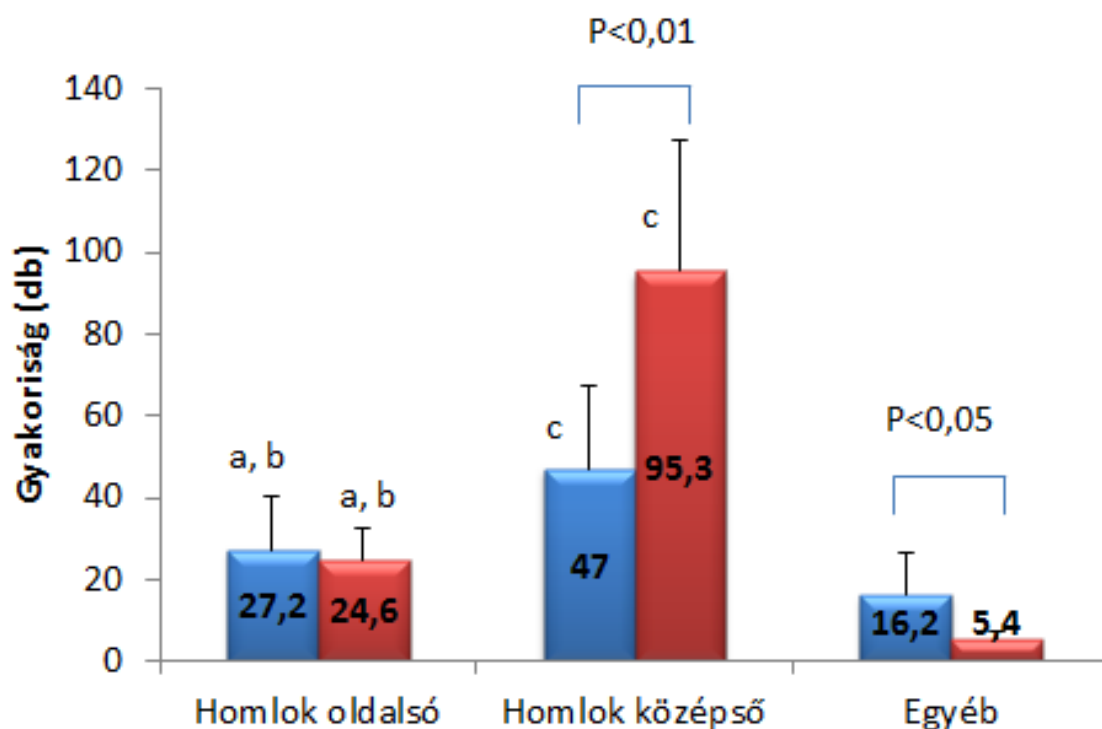
4. ábra: A cselezés és szerelés gyakoriságának átlag és szórás értékei nemzetközi (kék oszlop) és magyar (piros oszlop) mérkőzéseken.

A táblázaton egyértelműen látszik, hogy a magyar mérkőzéseken sokkal magasabb a cselezések mennyisége. Ennek oka lehet a gyakrabban alkalmazott egyéni kezdeményezés, a kollektív játékkal ellentétben.

A cselezéshez hasonlóan, a szerelések esetében is a magyar mérkőzéseken láthatunk nagyobb gyakoriságot (5. táblázat). Mindkét esetben szignifikáns eltérés tapasztalható a magyar mérkőzések javára. A szerelés minden esetben megelőzi a cselezések számát, továbbá fontos hangsúlyozni, hogy nagyobb számban, mindkét esetben a magyar mérkőzéseken fordulnak elő. Ennek okát részben a cselezésnél már említett eseményekből lehet következtetni, hiszen a magasabb cselezés mennyisége generálhatja a szerelések számának emelkedését, továbbá labdaszerzés nem csupán az 1:1 elleni szituációkból alakulhat ki, hiszen az összjátékot megzavarva is sikeresen tudjuk elvégezni a szerelési tevékenységet.

4.5. A fejelések eredményei

A fejeléseket három fő csoportra osztottam (5. ábra): homlok oldalsó, homlok középső részével történő fejelés és egyéb módon végzett fejelés (pl. csúsztatás).

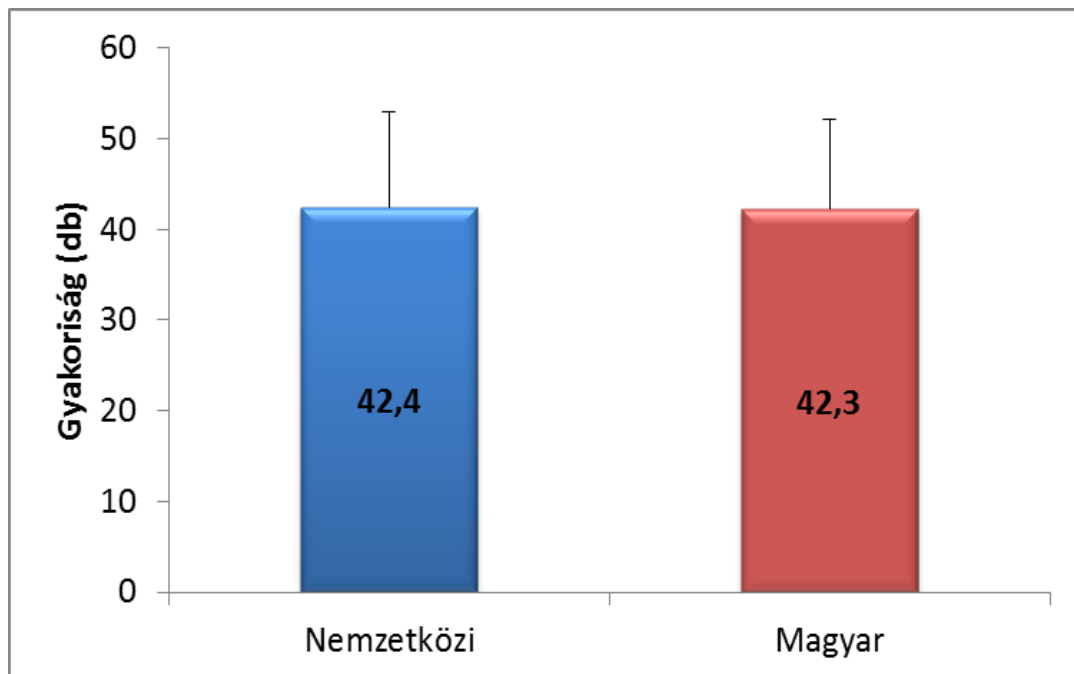

5. ábra: A fejelés gyakoriságának (db) átlaga és szórása nemzetközi (kék oszlop) és a magyar (piros oszlopok)

A homlok oldalsó részével végzett fejelések között minimális eltérés tapasztalható a nemzetközi mérkőzések javára, a homlok középső részét viszont a magyar mérkőzéseken alkalmazzák gyakrabban. Egyéb kivitelezések jelentősebb mértékben fordulnak elő a nemzetközi megmérettetéseken. Szignifikáns különbség a homlok középső és az egyéb kivitelezések alkalmával állapítható meg. A homlok középső részével végzett fejelések sokkal nagyobb mennyiségben fordulnak elő a labdarúgó mérkőzéseken, a homlok középső, vagy bármely más típusú fejeléssel ellentétben. A homlok középső esetében a magyar, a többi esetben a nemzetközi mérkőzéseken találkozhatunk velük gyakrabban.

4.6. A bedobások eredményei

A bedobások gyakorisága a nemzetközi ($42,4 \pm 10,6$) mérkőzéseken csaknem azonos volt a magyar mérkőzéseken ($42,3 \pm 9,9$) megszámlaltakkal. A két csoport átlaga között nem volt szignifikáns különbség (6. ábra).

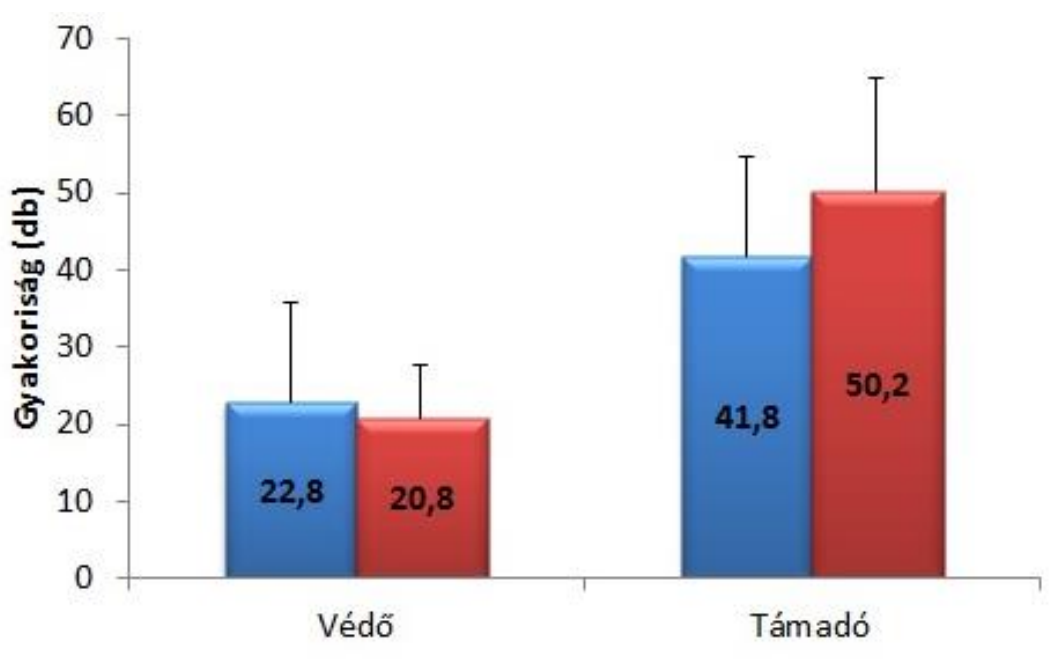

8. ábra: A bedobás gyakoriságának átlaga és szórása a nemzetközi (kék oszlop) és a magyar (piros oszlop) mérkőzéseken.

A bedobások összehasonlítása esetében abszolút elhanyagolható különbséget láthatunk a nemzetközi mérkőzések javára, mely nem mutatott szignifikáns különbséget. A legkisebb különbség, a legkevesebb eltérés a bedobások esetében jelentkezik, ugyanis kevesebb mint kettő tizedes eltérés tulajdonképpen elhanyagolhatónak számít az összehasonlítás szempontjából.

4.7. A kapustechnikák eredményei

A kapustechnikát a korábbiakban már említett védő és támadó szempontok alapján csoportosítottam (8. táblázat).

8. ábra: A kapusok védő és támadó technikájának gyakoriság átlaga és szórása nemzetközi (kék oszlop) és magyar (piros oszlop) mérkőzéseken

Érdekes, hogy a védekező típusú tevékenységek a nemzetközi, míg a támadó típusú megnyilvánulások a magyar mérkőzéseken mutatnak magasabb számértékeket. Sem a védő, sem a támadó esetében nem található szignifikáns eltérés. Fontos megjegyezzük, hogy a mai modern labdarúgásban egy kapusnak több támadó szerepe/momentuma van egy mérkőzésen, mint védekező. Védő szempontból a nemzetközi, támadó szempontból a magyar mérkőzések emelhetőek ki hangsúlyozottabban.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

Következésképpen egyértelműen elmondható, hogy a nemzetközi porondon a technikai elemek mennyisége nagyobb a magyar mérkőzésekhez képest, és ez az arány egészen a 89-es vizsgálatok óta fellelhető. A bemutatott eredmények alapján a hipotéziseim egyes esetekben csupán csak részben igazolódtak be.

Az első hipotézisem, mely a labdavezetésekre helyezte a hangsúlyt, azon belül a magyar mérkőzéseken megjelenő nagyobb mennyiségre, nem igazolódtott be, ugyanis szignifikáns különbséget nem lehetett kimutatni a nemzetközi, illetve a magyar mérkőzések között. Továbbá az összesített értékek alapján is a nemzetközi mérkőzések mutatnak nagyobb számot 325,54-vel, a magyar 261,87-es értékével szemben.

Második hipotézisemet, mely az átvételekre helyezi a hangsúlyt, szintén el kell vetnem; nem igazolódtott be. Minden esetben szignifikáns különbséget találtam a különböző átvételek tekintetében, de az átvételek a belső és a külső csüd esetében a nemzetközi, a többi esetben a magyar mérkőzéseken mutatott nagyobb előfordulást. Összesített értékben a nemzetközi mérkőzéseken 549,83, míg a magyar mérkőzéseken 459,82 darab.

Harmadik hipotézisem csupán részben igazolódtott be, ugyanis a nemzetközi mérkőzéseken a külső csüddel végzett tevékenység (labdavezetés, átadások, átvételek) minden esetben magasabb értéket mutattak a magyar mérkőzésekhez képest, de szignifikáns különbséget csupán az átvételek esetében lehetett kimutatni.

A negyedik hipotézisem beigazolódtott, ugyanis a cselezés és a szerelés nagyobb számban fordul elő a magyar mérkőzéseken, mely mindkét esetben szignifikáns különbséget mutatott.

A kapott eredményekből egyértelműen következtetni lehet egy labdarúgó mérkőzésen előforduló technikai cselekvésekre. A nemzetközi és a magyar mérkőzéseket összehasonlítva elmondható, hogy a pályán végzett tevékenységek részben különböznek egymástól, mennyiségi tekintetben. Kisebb eltérések minden esetben tapasztalhatóak, de az egyik leghangsúlyosabb területként jelentkezik a külső csüd használata. A labdavezetés esetében jelentős különbséget mutat, az átadások-átvételek esetében kisebb eltérés tapasztalható, de mind emellett kijelenthető, hogy jelentős szerepet tölt be a mérkőzések folyamatában. Ha a nemzetközi élvonal ezeket az elemeket sűrűbben használja, elgondolkodtató, hogy az oktatás szempontjából ezek a területek ne kapjanak e hangsúlyozottabb szerepet a későbbiek folyamán, az általam külön fejezetben bemutatásra kerülő oktatási gyakorlatokon-szemponatokon keresztül, annak érdekében, hogy ily módon is minél közelebb kerülhessünk a nemzetközi vonalhoz?

ÖSSZEFOGLALÁS

A technikai elemek fontos befolyásoló tényezői egy labdarúgó mérkőzésnek. Egy technikai elem többféleképpen csoportosítható, illetve több részre bontható, oktatásuk, gyakoroltatásuk is ennek megfelelően eltérő szempontok szerint történik. A magyar és a nemzetközi mérkőzések alakulásában befolyásoló tényezőkként hatnak a különböző technikai elemek végrehajtásai. Ezek átlagos előfordulása különbözik a magyar és a nemzetközi élvonal esetében. Egyes technikai elemek a hazai, egyes elemek a nemzetközi megmérettetéseken mutatnak nagyobb előfordulást. Lényeges eltérést mutat a labdavezetésnél a külső csüddel végzett labdavezetés a nemzetközi élvonal javára ($144,4 \pm 124,15$), a magyar átlageredményekhez képest ($74,13 \pm 27,024$). Hasonlóan a belsővel való átadásokhoz, ahol a nemzetközi értékek 540 ± 174 -et mutattak, szemben a magyar 293 ± 89 értékekkel. Nagy eltérés tapasztalható a belső csüdnél a magyar mérkőzések javára ($344,87 \pm 149,05$), a nemzetközi $152,2 \pm 33,7$ -es értékkel szemben. Átvétel szempontjából ugyanúgy látványos különbséget mutat – az átadással párhuzamosan – a nemzetközi vonalon (a magyar: $299 \pm 82,3$) a belső használata (409 ± 139). A cselezés és a szerelés a magyar oldalon jelenik meg gyakrabban, a szerelés tekintetében nagyobb arányú eltéréssel. A homlok középső részével történő fejelés a magyar mérkőzéseken a számadatok alapján lényeges különbséget mutat ($95,3 \pm 31,753$). A bedobásnál érdemi különbség nem tapasztalható. A kapustechnika a nemzetközi mérkőzéseken a védő, a magyar mérkőzéseken a támadó játék szempontjából mutat kisebb arányú eltérést. Mind emellett szignifikáns különbségeket csupán az átadásnál, ott is a belső, a belső csüd és az egyéb kivitelezésnél találtam. Mindegyik átvételnél a $p < 0,05$, s ez kijelenthető a cselezés és a szerelés esetében is. Mindezen túl szignifikáns különbség a homlok középső részével történő fejelés és az egyéb fejelési megnyilvánulásoknál fedezhető fel. Ezeket részben alátámasztják az egyes technikai elemek közötti összefüggések. Ebből adódóan gondolatébresztő, hogy a képzési folyamat során a gyakoroltatás hangsúlyát mely irányba érdemes áthelyezni annak érdekében, hogy labdarúgásunk ezen szempontok alapján is felzárkózzon a nemzetközi élvonalhoz.

SAJÁT PUBLIKÁCIÓK JEGYZÉKE

1. Tóth J, **ifj. Tóth J.** (2010) Labdarúgást előkészítő játékok általános iskolás gyerekek részére. *Futball*, 23: 10-12.
2. Tóth J, **ifj. Tóth J.** (2010) Átadás-átvétel gyakorlatok általános iskolás gyerekek részére. *Futball*, 24: 10-12.
3. Tóth J, **ifj. Tóth J.** (2010) Cselezés-szerelés oktatása általános iskolai keretek között. *Futball*, 25: 16-19.
4. Tóth J, **ifj. Tóth J.** (2010) A fejelés oktatása és játéka az általános iskola alsó tagozatában. *Futball*, 26: 16-19.
5. Tóth J, **ifj. Tóth J.** (2010) A fejelés oktatása és játéka az általános iskola felső tagozatában és a középiskolában. *Futball*, 27: 16-19.
6. Tóth J, **ifj. Tóth J.** (2010) Taktikai alapok az együttes támadójátékban. *Futball*, 28: 16-19.
7. **ifj. Tóth J.**, Tóth J, Hamar P. (2011) Egyetemi hallgatók labdarúgótudásának fejlődési tendenciái a TF-en eltöltött évek során. *Kalokagathia*, 2010. 4. – 2011. 1: 57-68.
8. Tóth J, **ifj. Tóth J.** Az utánpótláskorú labdarúgók felkészítésének szakmai követelményei. Magánkiadás, Budapest, 2011.
9. **ifj. Tóth J.**, Csáki I, Tóth J. (2012) The examination of the 4:4 game at diamond and square. *Edu Art Gym*, 1: 89-99.
10. **ifj. Tóth J.**, Tóth J, Hamar P. (2012) Iskolai testnevelésben és tanórán kívüli labdarúgó foglalkozásokon részt vevő 9-10 éves tanulók teljesítményének elemzése. *Magyar Sporttudományi Szemle*, 13. 49: 41-45.
11. **ifj. Tóth J.**, Zalai D, Tóth J, Hamar P. (2013) The 3 vs 1 game build-up effectiveness examination in physical and technical tests of 11-year-old football players. *Biomed Hum Kinet*, 5(1): 108–112.
12. Tóth J, **ifj. Tóth J.** Az utánpótláskorú labdarúgók felkészítésének szakmai követelményei. Magánkiadás, Budapest, 2016.